

RĪGAS PILSĒTAS BŪVVALDE

Reģistrācijas Nr.LV90002719440, Amatu iela 4, Rīga, LV-1050, tālrunis 67105800, fakss 67012805
e-pasts: buvvalde@riga.lv, www.rpbv.lv

Rīgā

09.09.2015. Nr. BV-15-12576-nd

Uz _____ Nr. _____

Latvijas Republikas Saeimas
Parlamentārās izmeklēšanas
komisijai par Latvijas valsts rīcību,
izvērtējot 2013.gada 21.novembrī
Zolitūdē notikušās traģēdijas
cēloņus, un turpmākajām darbībām,
kas veiktas normatīvo aktu un valsts
pārvaldes un pašvaldību darbības
sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu
traģēdiju atkārtosanos, kā arī par
darbībām minētās traģēdijas seku
novēršanā
saeima@saeima.lv

Par deputāta I.Dāldera priekšlikumiem

Rīgas pilsētas būvvalde (turpmāk – Būvvalde) Latvijas Republikas Saeimas Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus, un turpmākajām darbībām, kas veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtosanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā (turpmāk – Parlamentārās izmeklēšanas komisija) interneta vietnē ir iepazīsinies ar deputāta I.Dāldera priekšlikumiem par Būvvaldes atbildību un nosūta Jums viedokli par deputāta I.Dāldera priekšlikumos norādītajiem pārmetumiem attiecībā uz Būvvaldes vietu Rīgas domes pastarpinātās pārvaldes iestāžu funkcionālajā hierarhijā.

1. Būvvalde norāda, ka deputāta I.Dāldera priekšlikumos aplami secināts, ka Rīgas pilsētas pašvaldības nolikumā normas attiecībā uz Būvvaldes vietu Rīgas pilsētas pašvaldības funkcionālajā sistēmā ir izveidotas nepareizi gan attiecībā uz būvniecības procesa posmu loģisko funkcionālo saistību, gan arī uz no Latvijas Republikas Satversmes un Valsts pārvaldes iekārtas likuma izrietošajiem principiem, kas nodrošina tiesisku pastarpinātās pārvaldes iestāžu kontroli. Secinājumi balstīti uz selektīvi izvēlētām Valsts pārvaldes iekārtas likuma normām, nevērtējot Valsts pārvaldes iekārtas likuma regulējumu kopumā un kopsakarībā ar citiem normatīvajiem aktiem, t.sk. Būvniecības likumu, likumu „Par pašvaldībām” un Administratīvā procesa likumu.

Pašvaldības elektroniski parakstītā dokumenta Nr.: RD317697AG0023

1.1. Likuma „Par pašvaldībām” 14.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības veidot pašvaldību iestādes, dibināt biedrības vai nodibinājumus, kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās. Atbilstoši likuma „Par pašvaldībām” 21.pantam tikai pašvaldības dome ir tiesīga izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības iestādes, pašvaldības kapitālsabiedrības, biedrības un nodibinājumus, apstiprināt pašvaldības iestāžu nolikumus. Savukārt minētā likuma 47.pants paredz, ka pašvaldības administrācijas izdotos administratīvos aktus var apstrīdēt pašvaldības ietvaros. Rezumējot, likums „Par pašvaldībām” piešķir tiesības pašvaldības domei noteikt pašvaldības pārvaldes struktūru un izveidot pašvaldības iestādes pašvaldības funkciju realizācijai. Savukārt šo iestāžu pieņemto lēmumu (tai skaitā administratīvo aktu un faktiskās rīcības, bet ne tikai) apstrīdēšanas kārtību pašvaldībai ir tiesības noteikt pašvaldības ietvaros, ja vien tā nav īpaši noteikta likumā. To apstiprina arī Valsts pārvaldes iekārtas likuma 27.pants, kas nosaka, ka pastarpinātās pārvaldes institucionālo sistēmu un tās darba organizāciju saskaņā ar likumu un Ministru kabineta noteikumiem nosaka attiecīgā atvasinātā publiskā persona, ievērojot valsts pārvaldes principus un funkciju izvērtējumu.

Saskaņā ar Rīgas domes 01.03.2011. saistošo noteikumu Nr.114 „Rīgas pilsētas pašvaldības nolikums” (turpmāk – Pašvaldības nolikums) 19.2.3.apakšpunktu Rīgas pilsētas būvvalde ir Rīgas domes izveidota, Rīgas domes priekšsēdētāja pakļautībā esoša īpaša statusa institūcija, kurai saskaņā ar likumu vai attiecīgās institūcijas nolikumu ir noteikta īpaša kompetence, atšķirīga padotība. Savukārt Pašvaldības nolikuma 130.punkts paredz, ka Būvvaldes faktisko rīcību un izdoto sākotnējo administratīvo aktu privātpersona var apstrīdēt pie Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktora, ja citā ārējā normatīvajā aktā nav noteikts citādi. Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktora lēmumu par faktisko rīcību un lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu privātpersona var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā.

Deputāta I.Dāldera priekšlikumos nav ņemts vērā, ka atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.pantam valsts pārvaldes organizāciju īsteno caur institucionālo padotību, savukārt padotību pār valsts pārvaldes funkciju pildīšanu īsteno ar funkcionālo padotību. Šī paša panta sestā un septītā daļa nosaka, ka, nosakot iestādes institucionālās padotības formu un saturu vienas publiskas personas ietvaros, ņem vērā iestādei nodoto valsts pārvaldes funkciju vai uzdevumu raksturu, to pildīšanas efektivitāti, tiesiskuma un demokrātiskās kontroles nodrošināšanas apsvērumus, savukārt iestādes funkcionālās padotības formu un saturu nosaka normatīvie akti, saskaņā ar kuriem tā veic attiecīgās valsts pārvaldes funkcijas vai uzdevumus. Turklāt Valsts pārvaldes iekārtas likuma 29.pants nosaka, ka atvasinātas publiskas personas orgāns padotību pār pastarpinātās pārvaldes iestādi īsteno pats vai ar atsevišķas iestādes vai amatpersonas starpniecību.

Būvvalde paskaidro, ka institucionāli tā ir pakļauta Rīgas domes priekšsēdētājam, savukārt funkcionālā padotība tiek realizēta, nododot Būvvaldes faktiskās rīcības un izdoto sākotnējo administratīvo aktu tiesiskuma izvērtēšanu Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktoram, kura lēmumi atbilstoši Administratīvā procesa likuma 81.panta piektajai daļai ir tālāk pārsūdzami tiesā. Funkcionālā padotība tiek realizēta pārraudzības formā.

Padotību atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma 7.panta trešajai daļai īsteno pakļautības vai pārraudzības formā. Pakļautība nozīmē augstākas iestādes vai amatpersonas tiesības dot rīkojumu zemākai iestādei vai amatpersonai, kā arī atcelt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmumu. Šādas tiesības ir Rīgas domes priekšsēdētājam, kura pakļautībā ir

Būvvalde. Savukārt Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktors pieņem lēmumus par Būvvaldes faktisko rīcību un izdoto sākotnējo administratīvo aktu, pieņemot vienu no Administratīvā procesa likuma 81.panta otrajā daļā minētajiem lēmumiem. Šādas pilnvaras atbilst pārraudzības formai, proti, pārraudzība nozīmē augstākas iestādes vai amatpersonas tiesības pārbaudīt zemākas iestādes vai amatpersonas lēmuma tiesiskumu un atcelt prettiesisku lēmumu, kā arī prettiesiskas bezdarbības gadījumā dot rīkojumu pieņemt lēmumu. Ja, izvērtējot Būvvaldes faktiskās rīcības vai administratīvo aktu tiesiskumu, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktors konstatētu, ka Būvvalde ir rīkojusies prettiesiski un šis prettiesiskās rīcības seku novēršanai ir nepieciešams dot rīkojumu Būvvaldei, viņš var vērsties pie Rīgas domes priekšsēdētāja ar atbilstošu priekšlikumu dot rīkojumu Būvvaldei, turklāt Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta kompetence atbilstoši Rīgas domes 17.04.2012. nolikuma Nr.217 „Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta nolikums” (pieejams interneta vietnē: <http://www.rdpad.lv/departaments/nolikums/>) 10.4.apakšpunktam ietver pienākumu sagatavot Rīgas domes priekšsēdētāja tiesību aktu projektus atbilstoši Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta funkcijām.

Papildus Būvvalde vērs uzmanību, ka Būvvalde ir īpaša statusa institūcija, kuras tiesības un pienākumi ir tieši noteikti likumā. Proti, Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka pašvaldībai pienākumu izveidot būvvaldi savā teritorijā vai vienoties ar citām pašvaldībām par kopīgas būvvaldes izveidi, nodrošinot būvvaldes darbībai nepieciešamos resursus, kā arī deleģēt citai pašvaldībai atsevišķu uzdevumu izpildi Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā. Pienākums pašvaldībai savā administratīvajā teritorijā izveidot būvvaldi bija noteikts arī iepriekšējā Būvniecības likuma 7.panta otrajā daļā. Būvniecības likumā ir tieši noteiktas būvvaldes tiesības un pienākumi, proti, pašvaldības ietvaros tikai būvvaldei ir ekskluzīvas tiesības un pienākumi veikt Būvniecības likuma 12.panta trešajā daļā, kā arī citās tiesību normās noteiktās darbības, kas ar likumu ir noteiktas būvvaldes kompetencē. Piemēram, pašvaldības dome, pašvaldības domes priekšsēdētājs vai cita pašvaldības iestāde, kuras padotībā atrodas būvvalde, nav tiesīga izņemt no būvvaldes lietvedības lietas un izsniegt būvatļaujas vai akceptēt būvniecības ieceres, ja lēmuma pieņemšana saskaņā ar likumu ir būvvaldes kompetencē. Līdz ar to secināms, ka būvvaldei nodoto valsts pārvaldes funkciju un uzdevumu raksturs ir tāds, kas prasa specifisku zināšanu un prasmju apjomu un atbilstoši kvalificētu speciālistu iesaisti, tāpēc tās kompetencē esošās lietas nevar izņemt no būvvaldes lietvedības un lēmumu pieņemšanu tajās nav iespējams nodot augstākai iestādei.

Turklāt Būvvaldes administratīvo aktu un Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktora administratīvo aktu par apstrīdētajiem Būvvaldes lēmumiem, ar kuru saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 81.panta piekto daļu apstrīdētais Būvvaldes administratīvais akts iegūst savu galīgo noformējumu tādā veidā, kādā tas noformēts lēmumā par apstrīdēto administratīvo aktu, tiesiskuma kontroli apstrīdēšanas ietvaros veic Administratīvā tiesa.

Vienlaikus Būvvalde vērs uzmanību, ka papildus iepriekš minētajiem kontroles mehānismiem atbilstoši Pašvaldības nolikuma 51.5.apakšpunktam kontroles īstenošana Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentā un Rīgas pilsētas būvvaldē ir arī Pilsētas attīstības komitejas kompetencē. Šādu papildu kontroles mehānismu paredz likuma „Par pašvaldībām” 50.pants, kas nosaka, ka dome no domes deputātiem ievēlē pastāvīgās komitejas, kuras cita starpā pašvaldības nolikumā noteiktajā kārtībā kontrolē pašvaldības iestāžu darbu.

Būvvalde uzskata, ka Rīgas pilsētas pašvaldībā ir izveidota un pilnvērtīgi funkcionē iekšējās kontroles sistēma un nepastāv nekādi šķēršļi izmantot normatīvajos aktos paredzētos mehānismus Būvvaldes darbības efektivitātes un atbilstības normatīvajiem aktiem nodrošināšanai un kontrolei.

1.2. Būvvalde norāda, ka Latvijas Republikā arī tiešās pārvaldes institucionālajā sistēmā tiek izmantota tiešās pārvaldes iestāžu nodošana citas hierarhiski tā paša līmeņa tiešās pārvaldes iestādes funkcionālā padotībā. Piemēram, saskaņā ar Ministru kabineta 23.11.2004. noteikumu Nr.962 „Valsts vides dienesta nolikums” 15.punktu Valsts vides dienesta, kas ir vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, amatpersonu izdotos administratīvos aktus un faktisko rīcību, izņemot šo noteikumu 16. un 16.¹ punktā minētos gadījumus, var apstrīdēt Vides pārraudzības valsts birojā, savukārt Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu par apstrīdēto administratīvo aktu vai faktisko rīcību var pārsūdzēt tiesā. Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar Ministru kabineta 06.01.2004. noteikumu Nr. 4 „Vides pārraudzības valsts biroja nolikums” 1.punktu ir Vides ministrijas pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Vienlaikus minētā nolikuma 2.¹punkts nosaka, ka Vides pārraudzības valsts birojs izskata iesniegumus par Vides ministrijas padotības iestāžu izdoto administratīvo aktu apstrīdēšanu vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos.

1.3. Būvvalde vērš uzmanību, ka nav pamatota arī deputāta I.Dāldera priekšlikumos ietvertā norāde, ka būvniecības funkcijas ir sadrumstalotas un trūkst hierarhiskas viendabības, tādējādi Rīgas pilsētā radot situāciju, ka Rīgas pilsētas pašvaldības kā atvasinātas publiskas personas pastarpināto pārvaldes iestāžu sistēma nav hierarhiska un savstarpēji nesaistītos resoros nodala tādus pārvaldes uzdevumus, kuru īstenošana būvniecības procesā ir funkcionāli loģiski saistīta.

Būvvalde paskaidro, ka, veidojot pārvaldes iestāžu sistēmu, jānovērš funkciju dublēšanā, līdz ar to katrai pastarpinātās pārvaldes iestādei, kas piedalās būvniecības procesa Rīgas pilsētā pārraudzībā, ir sava ekskluzīva kompetence, kura nedublējas ar citu iestāžu vai Rīgas domes struktūrvienību kompetenci. Būvvaldes tiesības un pienākumi ir skaidri definēti Būvniecības likumā un tam pakārtotajos normatīvajos aktos. Vienlaikus Būvniecības likums paredz arī citas institūcijas, kuras pašvaldība veido Būvniecības likumā noteikto pašvaldības pienākumu realizācijai. Saskaņā ar Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas trešo punktu republikas pilsētām ir ne vien pienākums izveidot būvvaldi, bet arī nodarbināt pilsētas arhitektu, kurš pārrauga arhitektoniskās kvalitātes principa ievērošanu. Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā un tās veidotajās darba grupās, izstrādājot jaunā Būvniecības likuma projektu, atzinīgi tika vērtēta Rīgas pilsētas pašvaldības prakse, izveidojot Rīgas pilsētas arhitekta biroju, tāpēc likumdevējs šobrīd ir noteicis par pienākumu visām republikas pilsētām nodarbināt pilsētas arhitektu, formu, kādā šis arhitekts darbojas (kā atsevišķa amatpersona vai veidojot atsevišķu struktūrvienību vai iestādi, kas pilda likumā noteiktos pilsētas arhitekta pienākumus), atstājot pašas pašvaldības ziņā.

Būvvalde vērš uzmanību, ka Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” un Būvvaldes funkcijas netiek dublētas. Minētās aģentūras pienākumos būvniecības procesa ietvaros ietilpst tikai arhitektoniskās kvalitātes principa ievērošanas nodrošināšana. Kā redzams no Rīgas domes 23.10.2012. nolikuma Nr.268 „Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” nolikums” (*pieejams interneta vietne*

http://www.arhitekts.riga.lv/index.php?option=com_content&view=article&id=289&Itemid=46) 4.7.apakšpunkta Rīgas pašvaldības aģentūrai „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” ir uzdevums atbilstoši tās kompetencei sagatavot nosacījumus un atzinumus arhitektūras projektiem pašvaldībā, turklāt saskaņā ar šī punkta apakšpunktiem secināms, ka šie nosacījumi lielākoties adresējami pašvaldības iestādēm un Rīgas domes struktūrvienībām, nevis privātpersonām. Līdz ar to Būvvalde, pieņemot lēmumus būvniecības procesā, ņem vērā Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” viedokli jautājumos, kas skar arhitektoniskās kvalitātes principa ievērošanu. Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” nepilda citas Būvniecības likumā noteiktās būvvaldes funkcijas.

Attiecībā uz Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta kompetenci būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšanā, Būvvalde paskaidro, ka saskaņā ar Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 2.punktu vietējā pašvaldība nodrošina būvniecības procesa tiesiskumu, pieņemot lēmumus par apstrīdētajiem pašvaldības būvvaldes administratīvajiem aktiem, faktisko rīcību un lēmumiem, kas apstrīdami saskaņā ar normatīvajiem aktiem. Saskaņā ar Rīgas domes 17.04.2012. nolikuma Nr.217 „Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta nolikums” 9.6.apakšpunktu Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentam ir noteikti šādi uzdevumi būvniecības procesa tiesiskuma uzraudzībā:

- 1) izskatīt un sniegt atbildes uz fizisko un juridisko personu iesniegumiem (9.6.1.apakšpunkts);
- 2) izdot administratīvos aktus par Rīgas pilsētas būvvaldes faktisko rīcību un apstrīdētajiem administratīvajiem aktiem (9.6.2.apakšpunkts);
- 3) sagatavot atzinumus par Rīgas pilsētas būvvaldes sagatavotajiem uzziņu projektiem (9.6.3.apakšpunkts);
- 4) veicināt vienotu praksi būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu piemērošanai pašvaldībā (9.6.4.apakšpunkts);
- 5) sniegt atzinumus un priekšlikumus par būvniecību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem (9.6.5.apakšpunkts).

Līdz ar to Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments pilda tikai Būvniecības likuma 7.panta pirmās daļas 2.punktā minēto pašvaldības pienākumu, kura nodošana citas pašvaldības amatpersonas vai struktūrvienības (kas nav būvvalde) pārziņā izriet no Būvniecības likuma, Administratīvā procesa likuma un Valsts pārvaldes iekārtas likuma.

Līdz ar to nav pamata apgalvot, ka būvniecības procesa pārraudzība Rīgas pilsētā nav hierarhiska un ka savstarpēji nesaistītos resoros ir nodalīta tādi pārvaldes uzdevumi, kuru īstenošana būvniecības procesā ir funkcionāli loģiski saistīta. Funkciju un uzdevumu būvniecības procesa ietvaros sadalījums starp Būvvaldi, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamentu un Rīgas pašvaldības aģentūru „Rīgas pilsētas arhitekta birojs” izriet no Būvniecības likuma un citiem normatīvajiem aktiem, un šo funkciju nošķiršanu ir paredzējis pats likumdevējs.

2. Deputāta I.Dālderis priekšlikumu 7.8.3. punktā norāda, ka „*Rīgas pilsētas pašvaldībai pienākumu un atbildību pašvaldībai un būvvaldei pārliedzoties par izvēlēto būvniecības risinājuma atbilstību normatīvajiem aktiem, dod tiesības neakceptēt neatbilstošus vai bīstamus būvniecības risinājumus, atsakot izsniegt būvatļauju. Savu pienākumu izpildes ietvaros būvvaldei ir tiesības pieprasīt visus nepieciešamos papildus dokumentus un informāciju, kā arī veikt nepieciešamās pārbaudes.*”

Būvvalde paskaidro, ka ir jāņem vērā tas, ka Ministru kabineta 01.04.1997. noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” (turpmāk - Vispārīgie būvnoteikumi)

117.punkts ir ļoti sena tiesību norma, kas bija iekļauta jau Vispārīgo būvnoteikumu pamatredakcijā 1997.gadā un kopš tā laika nav grozīta. 01.02.2004. stājās spēkā Administratīvā procesa likums, kura 11.pants paredz, ka saskaņā ar likuma atrunas principu privātpersonai nelabvēlīgu administratīvo aktu izdot vai faktisko rīcību veikt iestāde var tikai uz Satversmes, likuma, kā arī uz starptautisko tiesību normas pamata, savukārt Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldību saistošie noteikumi var būt par pamatu šādam administratīvajam aktam vai faktiskajai rīcībai tikai tad, ja Satversmē, likumā vai starptautisko tiesību normā tieši vai netieši ir ietverts pilnvarojums Ministru kabinetam vai pašvaldībām šādus noteikumus izdot un paredzēt tajos šādus administratīvos aktus vai faktisko rīcību. Vienlaikus arī tiesiskuma princips paģēr, ka iestādes rīcībai jāatbilst tiesību normām.

Vispārīgo būvnoteikumu 117.punkta redakciju nedrīkst tulkojot tikai gramatiski, jo tad tā neatbilstu publiskajās tiesībās pastāvošajam principam „aizliegts viss, kas nav atļauts”, kas ietverts arī vairākos administratīvā procesa principos. Būvvaldes ieskatā Vispārīgo būvnoteikumu 117.punkts ir piemērojams, ņemot vērā Administratīvā procesa likumā noteiktos principus un interpretējot to kopsakarā ar citiem tiesību aktiem (it sevišķi Administratīvā procesa likumu). Līdz ar to no minētās tiesību normas nevarētu secināt, ka būvvalde varēja pieprasīt jebkuru dokumentu, šim pieprasījumam jābūt pamatotam ar normatīvo aktu prasībām.

Ņemot vērā minēto, Vispārīgo būvnoteikumu 117.punkts patstāvīgi praktiski netika piemērots, jo Būvvalde pieprasīja papildu dokumentus tikai tādos gadījumos, ja to paredzēja kāds cits normatīvais akts, tai skaitā atbilstoši Administratīvā procesa likuma 59.pantam, kas nosaka, ka pēc administratīvās lietas ierosināšanas iestāde iegūst informāciju, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir nepieciešama, lai pieņemtu attiecīgo lēmumu. Šo normu drīzāk izmantoja, lai identificētu papildu dokumentu iesniegšanas brīdi (dokumenti jāiesniedz pirms būvatļaujas, nevis, piemēram, pirms faktiskās būvdarbu uzsākšanas vai konkrētu būvdarbu veikšanas). Ja būvvaldes ieskatā bija nepieciešams iesniegt papildu dokumentus, tā savus pieprasījumus pamatoja ar Administratīvā procesa likuma 59.pantu (augstāka juridiska spēka tiesību normu), norādot, kāpēc šāda informācija un uz kāda tiesiskā pamata tiek pieprasīta.

Turklāt jāvērs uzmanību, ka Vispārīgo būvnoteikumu 117.punktā lietotais „*lemjot par būvatļaujas izsniegšanu*” nav attiecināms tikai uz Vispārīgo būvnoteikumu 112.punktā noteikto termiņu, kas paredzēts būvatļaujas (kā dokumenta) sagatavošanai un izsniegšanai, bet ietver visu būvprojektēšanas stadiju, kas sākas ar plānošanas un arhitektūras uzdevuma izsniegšanu, var ietvert vairākus starplēmumus un noslēdzas ar būvatļaujas sagatavošanu un izsniegšanu. Prasības par papildu dokumentu iesniegšanu, ņemot vērā sabiedriski nozīmīgas būves statusu, kultūras pieminekļa statusu vai apstākli, ka būvdarbi veicami sarežģītos apstākļos, tika izvirzītas jau plānošanas un arhitektūras uzdevumā, to izpilde tika vērtēta, pieņemot lēmumu par būvprojektu saskaņošanu un akceptēšanu. Visos 117.punktā minētajos gadījumos būvprojekts ir izstrādājams divās stadijās, kas jau prasa lielāku detalizāciju un ļauj būvvaldei savas kompetences ietvaros savlaicīgi izvērtēt plānotās būvniecības ieceres risinājumus un vērst pasūtītāja un projektētāja uzmanību uz būvprojekta vai tā risinājumu neatbilstībām normatīvo aktu prasībām, ja tādas konstatētas. Jāņem vērā, ka likumdevējs lielu daļu dokumentu, kurus būvvaldes, pamatojoties uz šo tiesību normu, sākotnēji pieprasīja, laika gaitā veicot grozījumus Vispārīgajos būvnoteikumos, jau ir noteicis kā obligātu būvprojekta sastāvdaļu, piemēram, būvprojekta ekspertīzes atzinums sabiedriski nozīmīgas būves gadījumā (prasība par obligātu būvprojekta ekspertīzi

sabiedriski nozīmīgām ēkām Vispārīgajos būvnoteikumos tika iekļauta tikai ar 06.09.2005. grozījumiem), ugunsdrošības pasākumu pārskata iekļaušana sabiedriski nozīmīgas būves būvprojektā (Vispārīgajos būvnoteikumos tika iekļauta tikai ar 26.06.2007. grozījumiem).

Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka Būvvalde nav pildījusi normatīvajos aktos noteiktos pienākumus un nav izmantojusi Vispārīgo būvnoteikumu 117.punktā paredzēto iespēju pieprasīt papildu dokumentus.

Tāpat Būvvalde vērš uzmanību, ka tai būvniecības dokumentācija jāizvērtē savas kompetences ietvaros, jo ne vienmēr būvvalde no tās rīcībā esošajiem materiāliem var konstatēt būvniecības risinājumu neatbilstību vai bīstamību. Likumdevējs ir sadalījis kompetenci un atbildību par būvniecības procesa norisi starp privāto un publisko sektoru, proti, projektēšanā un būvdarbu kontrolē darbojas trīspakāpju atbildības un kontroles sistēma. Būvprojektēšana un būvdarbu veikšana ir nodota privātā sektora rokās, līdz ar to sertificēti būvspeciālisti un būvkomersanti, kas veic būvprojektēšanu un būvdarbus ir atbildīgi par veiktā darba kvalitāti un nodrošina atbilstību normatīvajiem aktiem. Arī tiešā un pastāvīgi īstenojamā būvdarbu un būvprojekta kvalitātes kontrole ir nodota privātā sektora pārziņā – izstrādāto būvprojektu izvērtē pasūtītāja algots un izvēlēts eksperts, savukārt būvdarbu kvalitātes un atbilstības būvprojektam kontroli veic pasūtītāja algots un izvēlēts būvuzraugs. Pašvaldības pienākums primāri ir pārliecināties, vai dokumentāciju izstrādājušas un būvdarbus veic personas, kas ir tiesīgas to darīt, vai ekspertīze ir veikta un būvuzraudzība tiek nodrošināta. Publiskā vara veic būvniecības tiesiskuma izvērtēšanu, turklāt būvniecības procesa kontrolē iesaistās būvobjekta pieņemšanā ekspluatācijā, kā arī būvdarbu laikā reaģējot uz saņemtajām ziņām par normatīvo aktu neievērošanu un veicot būvobjektu apsekošanu preventīvo pārbaužu ietvaros, nevis veic pastāvīgu būvdarbu kvalitātes un atbilstības būvprojektam un normatīvo aktu prasībām uzraudzību būvlaukumā (kas ietilpst būvuzrauga kompetencē).

Būvvalde vērš uzmanību, ka būvvaldes pienākums nav ekspertēt būvprojektu. Ja būvprojekta ekspertīzes atzinumā sertificēts speciālists sniedz pozitīvu atzinumu, būvvaldei nav pamata apšaubīt viņa viedokli, ja vien nav redzamas acīmredzamas kļūdas būvprojekta risinājumos. Jāņem vērā, ka saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 82. un 89.punktu ne skīču, ne tehniskā projekta sastāvā nebija jāiekļauj projektēšanas gaitā veiktie aprēķini, līdz ar to Būvvalde ne vienmēr var identificēt bīstamus vai neatbilstošus risinājumus. Vērtējot Rīgas pilsētas pašvaldības atbildību, ir jāvērtē likumdevēja noteiktais būvvaldes, pašvaldības un citu būvniecības dalībnieku tiesību un pienākumu apjoms, kā arī likumdevēja noteiktais būvvaldei iesniedzamās būvniecības dokumentācijas un informācijas apjoms.

3. Būvvalde informē, ka deputāta I.Dāldera apgalvojums, ka Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments ir pakļauts Rīgas domes priekšsēdētāja vietniekam, neatbilst patiesībai. Saskaņā ar Pašvaldības nolikuma 13.punktu Rīgas domes departamenti darbojas saskaņā ar Rīgas domes izdotiem nolikumiem un ir Rīgas domes priekšsēdētāja pakļautībā. Arī Rīgas domes 17.04.2012. nolikuma Nr.217 „Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta nolikums” 3.punkts nosaka, ka Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments ir tieši pakļauts Rīgas domes priekšsēdētājam.

Vadītājs

I. Vircavs

Seļezņova 67026390

Laika zīmogs:
09.09.2015.

KOPIJA PAREIZA

Latvijas Republikas Saeimas
Dokumentu nodaļas vecākā lietvede

S. Liberte S. Liberte

Rīgā 2015. gada "9." septembrī.....

Lietā caursūtas
7 kopijas. **lapas**

LĪGA ČUKANOVA
Vecākā lietvede

L. Čukanova
09.09.2015.